

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**Організація, функціонування та перспективи розвитку кооперативної системи  
в Україні**

освітньо-наукова програма Економіка підприємства  
спеціальність 051 Економіка  
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки  
освітній ступінь доктор філософії

Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та  
інформаційних технологій

Розробник:  
**Пантелеїмоненко Андрій** – професор  
кафедри економіки та міжнародних  
економічних відносин,  
д.е.н., професор



Гарант ОНП:  
**Самойлик Юлія** – професор кафедри  
економіки та міжнародних економічних  
відносин, д.е.н., професор

Полтава 2021 р.

## Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

<b>Назва навчальної дисципліни</b>	<b>Кооперативні форми виробництва і обслуговування в сільському господарстві</b>
<b>Назва структурного підрозділу</b>	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
<b>Контактні дані розробників, які залучені до викладання</b>	Викладач: <b>Пантелеimonенко Андрій</b> , д.е.н., професор Контакти: ауд. 420, навчальний корпус № 4 e-mail: <a href="mailto:panteleimonenko.andrii@pdःaa.edu.ua">panteleimonenko.andrii@pdःaa.edu.ua</a> , тел.: 0509423619, сторінка викладача: <a href="https://www.pdaa.edu.ua/people/panteleymone_nko-andriy-oleksiyovych">https://www.pdaa.edu.ua/people/panteleymone_nko-andriy-oleksiyovych</a>
<b>Рівень вищої освіти</b>	доктор філософії
<b>Спеціальність</b>	051 Економіка

### **Заплановані результати навчання:**

**Мета вивчення навчальної дисципліни** «Організація, функціонування та перспективи розвитку кооперативної системи в Україні» – дозволяє оволодіти теоретичними та практичними знаннями щодо організації і функціонування кооперативної системи в Україні, формує бачення перспектив розвитку вітчизняної кооперативної системи.

**Основні завдання навчальної дисципліни:** з'ясувати сутність кооперативної системи та її специфіку; дати загальну характеристику основних учасників кооперативної системи; визначити функціональні особливості кожного з рівнів кооперативної системи; обґрунтувати значення кооперативної системи для сучасної українській економіці; спрогнозувати перспективи розвитку кооперативної системи в Україні.

Компетентності:

загальні:

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми і проводити наукові дослідження на відповідному рівні.

ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) під час дослідницької діяльності та вирішення комплексних проблем в галузі економічної науки.

спеціальні (фахові, предметні):

СК 2. Здобуття глибинних знань з економіки, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових економічних знань, оволодіння відповідною термінологією.

СК 3. Здатність працювати самостійно у проведенні наукового пошуку, оцінювання і узагальнення одержаних результатів дослідження, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології у сфері економіки.

СК 4. Здатність до пошуку, оброблення та критичного аналізу інформації з різних джерел, залучення широкого кола наукових джерел.

СК 5. Здатність застосовувати методологічний інструментарій, обирати відповідні методи та інструменти наукових досліджень у сфері економіки.

СК 7. Вміння розробляти і обґрунтовувати рекомендації, що мають практичну значущість для досліджуваних суб'єктів господарювання на мікро- та макрорівнях в поточному і в перспективному періодах

Програмні результати навчання:

ПРН 11. Вміти планувати, організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері економіки, результати якого мають наукову новизну

### **Програма навчальної дисципліни**

- Тема 1. Теоретичні основи кооперації
- Тема 2. Сутнісні характеристики поняття «кооперативна система»
- Тема 3. Третій сектор як соціально-економічна система
- Тема 4. Особливості будови національних кооперативних систем
- Тема 5. Кооперативна система України та її специфіка
- Тема 6. Система сільськогосподарської кооперації України
- Тема 7. Перспективи розвитку кооперативної системи України

### **Трудомісткість:**

Загальна кількість годин 120 год

Кількість кредитів 4.

Форма семестрового контролю залік

### **Структура (тематичний план) навчальної дисципліни**

Назви тем	Кількість годин			
	(051AC_ЕКОН_дфд_2021)			
	усього	у тому числі		
		лекції	практичні	самостійна робота
Тема 1. Теоретичні основи кооперації	20	4	4	12
Тема 2. Сутнісні характеристики поняття «кооперативна система»	15	2	2	11
Тема 3. Третій сектор як соціально-економічна система	18	2	4	12
Тема 4. Особливості будови національних кооперативних систем	15	2	2	11
Тема 5. Кооперативна система України та її специфіка	18	2	4	12
Тема 6. Система сільськогосподарської кооперації України	17	2	4	11
Тема 7. Перспективи розвитку кооперативної системи України	17	2	4	11
<b>Усього годин</b>	<b>120</b>	<b>16</b>	<b>24</b>	<b>80</b>

1. Поточний контроль
- 1.1. Опитування

**Шкала та критерії оцінювання**  
успішності здобувачів вищої освіти (051AC\_ЕКОН\_дфд\_2021)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
5	Високий рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував високий рівень володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни повно і правильно визначив сутність процесів і явищ, обґрунтував відповідь, виявив навики ведення аргументованої полеміки, здійснив всі розрахунки точно і правильно, зробив висновки за кожним з блоків аналітичного завдання та узагальнює матеріал в цілому
3	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував рівень володіння методологічними основами наукових здобувач вищої освіти досліджень в економіці вище мінімально необхідного, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни правильно визначив сутність процесів і явищ, обґрунтовував відповідь, здійснив розрахунки та зробив висновки за кожним з блоків аналітичного завдання, однак у відповідях і розрахунках припускається неістотних помилок
2	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти продемонстрував мінімально необхідний рівень володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, виявив відповідний рівень знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: відповідно до змісту дисципліни довів факт володіння основами економічних знань, правильно визначив сутність процесів і явищ, здійснив найпростіші розрахунки та зробив висновки на рівні констатації отриманого результату
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти не продемонстрував володіння методологічними основами наукових досліджень в економіці, не виявив знання економічних процесів як об'єктів наукових досліджень, методів і методик для побудови моделей розвитку економічної сфери: не готовий до відповіді, неспроможний висвітлити питання (або питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками), не виявляє

		ознак розуміння основної суті питань, не може зробити найпростіші розрахунки, висновки та узагальнення;
--	--	---

### 1.2. Виконання вправ на практичних заняттях

#### Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти здобувачів вищої освіти  
(051AC\_ЕКОН\_дфд\_2021)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
5	Високий рівень досягнення результатів навчання	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію (90-100 % правильно виконаних тестових завдань)
3	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень (74-89 % правильно виконаних тестових завдань)
2	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності (60-73 % правильно виконаних тестових завдань)
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання (0-59 % правильно виконаних тестових завдань)

### 1.3. Розв'язування тестів

#### Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти здобувачів вищої освіти  
(051AC\_ЕКОН\_дфд\_2021)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
2	Високий рівень досягнення результатів навчання	Знання здобувача вищої освіти є глибокими, міцними, системними, що дозволяє демонструвати результати навчання для виконання творчих завдань; навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію (90-100 % правильно виконаних тестових завдань)
1,5	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, що дозволяє демонструвати результати навчання в стандартних ситуаціях; володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Проте бракує власних суджень (74-89 % правильно виконаних тестових завдань)
1	Середній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти засвоїв основний навчальний матеріал, що дозволяє демонструвати результати навчання за зразком; володіє елементарними вміннями навчальної діяльності (60-73 % правильно виконаних тестових завдань)
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти має початкові уявлення про предмет вивчення, що забезпечує лише фрагментарне досягнення результатів навчання (0-59 % правильно виконаних тестових завдань)

#### 1.4. Контрольна робота

#### Шкала та критерії оцінювання

успішності здобувачів вищої освіти здобувачів вищої освіти

(051AC\_EКОН\_дфд\_2021)

Шкала оцінювання, бали	Характеристика критерію	Опис критерію
16	Високий рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на рівні, що перевищує мінімально необхідний: обсяг виконаних завдань становить 90-100 % від загального обсягу
10	Достатній рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на рівні, що перевишує мінімально необхідний: обсяг виконаних завдань становить 71-90 % загального обсягу
4	Середній рівень досягнення результатів	Здобувач вищої освіти підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання на мінімально

	навчання	необхідному рівні: обсяг виконаної роботи становить 50-70 % загального обсягу
0	Низький рівень досягнення результатів навчання	Здобувач вищої освіти не підтверджує здобуття ним програмних результатів навчання: обсяг виконаних завдань становить менше 50 % від загального обсягу

**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни  
051AC\_EКОН\_дфд\_2021)**

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				<b>Разом</b>
	Опитуван-ня	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	контроль-на робота	
Тема 1. Теоретичні основи кооперації	5	5	2		11
Тема 2. Сутнісні характеристики поняття «кооперативна система»	5	5	2		11
Тема 3. Третій сектор як соціально-економічна система	5	5	2		11
Тема 4. Особливості будови національних кооперативних систем	5	5	2		11
Тема 5. Кооперативна система України та її специфіка	5	5	2		11
Тема 6. Система сільськогосподарської кооперації України	5	5	2		11
Тема 7. Перспективи розвитку кооперативної системи України	5	5	2		11
				16	16
<b>Всього</b>	<b>35</b>	<b>35</b>	<b>14</b>	<b>16</b>	<b>100</b>

## **Рекомендовані джерела інформації**

### **Основні**

1. Закон України Про сільськогосподарську кооперацію. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/469/97-%D0% B2%D1%80#Text>
2. Жураковська Л. А. Сільськогосподарська кооперація як чинник стимулювання структурних зрушень у сільськогосподарському виробництві в Україні. К.: НІСД, 2020. С. 1-6.
3. Міракін В.В. Розвиток сільськогосподарської кооперації зарубіжних країн. 2018. Випуск 25. С. 25-32.
4. Пантелеймоненко А. О. Аграрна кооперація в Україні: теорія і практика: монографія. Полтава: РВЦ ПУСКУ. 347 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/6281>
5. Саковська О. М. Економіко-правові основи розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні. Економіка та держава 2020. № 1. С. 92-96.
6. Сільськогосподарська обслуговуюча кооперація. Навч. посіб.; уклад. Рудік О. ; консульт. Бондарчук В., Гриценко М. К.: Канадське бюро міжнародної освіти, 2019. 190 с.
7. Ульянченко О.В., Пантелеймоненко А.О., Рижик І.О., Фінашина Г.В., Хлопоніна-Гнатенко О.І.. Сільськогосподарські кооперативи: теорія і практика: монографія. Харків: Смугаста типографія, 2015. 273 с.
8. Ярема Л.В. Сільськогосподарські кооперативи: проблеми і перспективи. Економіка і суспільство. 2018. Випуск 19. С. 276-281.

### **Допоміжні**

Гончаренко В.В., Пантелеймоненко А.О., Пожар А.А., Гончаренко Д.В. Кооперативи у сфері ІТ: існуючий досвід та можливі моделі. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2019. № 3(94). С. 108-117.

1. Пантелеймоненко А. О., Гончаренко В. В. Рижик І. О. Кооперативи в сфері шкільної освіти як складник соціальної економіки. Науково-виробничий журнал. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. Випуск 2 (113). С. 147-155
2. Пантелеймоненко А.О., Гончаренко В.В.. Касьян С.А... Кооперативне кредитування: перспективи застосування підходів Ф.В. Райффайзена в аграрному секторі України. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2021. Вип. 6(39). С. 56-67.
3. Пантелеймоненко А.О., Гончаренко В.В. Кооперативи у сфері рекреаційних послуг: досвід США. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. Випуск 3(36). 2019. С. 154-163
4. Honcharenko V., Panteleimonenko A., Pozhar A., Stetsenko V. Cooperatives in IT sector: theoretical and practical aspects. *Periodicals of Engineering and Natural Sciences*. Vol. 7. No. 2. August 2019. P. 597-607. URL: <http://pen.ius.edu.ba/index.php/pen/article/view/570/327>
5. Honcharenko, V., Panteleimonenko A., Pozhar, A., Sobchak, H., Klymenko V. Socially Oriented Model of Providing Medical and Dental Services in The Industry 4.0. *Estudios de Economía Aplicada*. Vol. 38, No 3 (1). 2020. P. 1-10. URL: <http://ojs.ual.es/ojs/index.php/eea/issue/view/The%20Recent%20Economic%20Trends%20and%20their%20Impact%20on%20Marketing>

### **Інформаційні ресурси мережі Інтернет**

1. buv.gov.ua/ - сайт бібліотеки ім. В.І. Вернадського
2. http://www.rada.gov.ua/ - сайт Верховної Ради України
3. www.visnuk.com.ua – сайт журналу «Вісник податкової служби України»
4. http://lib.pdaa.edu.ua/mainlist?0=ip\_login\_no\_cache%3D1fb2af8102898f7bf8a0d0335899 94 електронна бібліотека ПДАА
5. Господарський кодекс України від 16.01.2003. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>